

Utlåtande 2003:79 RI (Dnr 023-3590/2002)

Avveckling av Stor-Stockholms Energiaktiebolag (Stoseb)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Konfirmera att Stor-Stockholms Energiberednings beslut av den 3 april 2000 om att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stor-Stockholms Energiaktiebolag avvecklas.
2. Förslag till ändring i konsortialavtalets § 14 (enligt bilaga) godkänns.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2002 föreslagit att kommunfullmäktige skall konfirmera Stor-Stockholms Energiberednings beslut per den 3 april 2000 att inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän. Detta innebär att Stoseb avvecklas.

Stor-Stockholms Energiberedning är ett interkommunalt samordningsorgan inom energiområdet. Det ägs av 23 kommuner i Stockholms län. Stockholms stad är största ägare (49 %).

Stosebs bolagsstämma beslöt den 14 juni 2000 att konfirmera beredningens beslut. Det noterades även att beslutet skall konfirmeras av kommunfullmäktige i varje ägarkommun för att vinna laga kraft.

Mina synpunkter

Stoseb har sedan 1978 varit Stockholmsregionens samordningsorgan för energifrågor. I Stoseb-samarbetet har deltagit energiföretag med anläggningar i regionen, inklusive Svenska Kraftnät.

Uppgiften för Stoseb har varit att verka för att områdets energiförsörjning fungerar väl och med hög leveranssäkerhet, att den sker med låg miljöpåverkan samt att infrastrukturen för el, gas och värme kan utvecklas utan att hämmas av kommungränserna. Stoseb har också uppmärksammat energiaspekter på miljö, trafik, avfall m.m.

Jag har inga invändningar mot beslutet att avveckla Stoseb. Jag kan dock konstatera att det finns all anledning att uppmärksamma den allvarliga situation som har uppkommit och råder inom fjärrvärmesektorn.

De borgerliga partierna lyckades under förra mandatperioden avhända sig möjligheten för Stockholms stad att ta ett reellt ansvar för utvecklingen av energipolitiken och fjärrvärmesektorn. Försäljningen av Birka Energi lyfts ofta fram av de borgerliga partierna som ett viktigt beslut helt i linje med deras ideologi och anda. Vi ser redan nu konsekvensen av detta med krav om höjda fjärrvärmesatser till orimliga och omotiverade nivåer. Det slår hårt mot bostadsföretagen, både de privata och allmännyttiga, och de enskilda medborgarna. Detta förhållande bekymrar dock inte de borgerliga partierna i staden. Försäljningen är ett skolexempel på kortsiktigt agerande och hur man i ett slag åstadkommer att elräkningarna skjuter i höjden för stockholmarna och andra hushåll. Det är emellertid en närmast självklar utveckling när kommunen avhänder sig ett s.k. naturligt monopol, eftersom köparen (den nye monopolisten) måste kunna räkna hem investeringen. Den enda möjlighet som finns för den nye ägaren att göra detta är att höja priserna och avgifterna. Som alltid är det i förlängningen den enskilde konsumenten som drabbas.

Försäljningen av Birka Energi var ett av de kraftigaste slagen som utdelades mot stockholmarna under förra mandatperioden. Och effekterna kommer att låta tala för sig lång tid framöver. Utan den fulla möjlighet att påverka utvecklingen inom energiområdet som staden tidigare hade i och med majoritetsägandet av energibolaget, kommer staden att behöva samla sig kring en förnyad energipolitik. Det är ingen enkel uppgift, men en desto större utmaning.

Staden måste således ånyo finna former för att kunna påverka den infrastruktur som energiförsörjningen utgör – en infrastruktur som egentligen ankommer på det offentliga att ansvara för på samma sätt som gäller för vägar, järnvägar och vatten- och avloppssystem. Om staden förhåller sig passiv finns

en uppenbar risk att stockholmarna kommer att drabbas ännu hårdare än vad som nu är fallet till följd av den förda borgerliga politiken.

Mot bakgrund av detta känns det ändå som en viss lättnad att regeringen har tillsatt en utredning för att undersöka möjligheten att begränsa prishöjningarna som de borgerliga partiernas politik leder till. Utredningen skall senast 2004 föreslå åtgärder för att bättre skydda konsumenterna mot oskäligen prissättning på fjärrvärme.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Konfirmera att Stor-Stockholms Energiberednings beslut av den 3 april 2000 om att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stor-Stockholms Energiaktiebolag avvecklas.
2. Förslag till ändring i konsortialavtalets § 14 (enligt bilaga) godkänns.

I och med avregleringen av elmarknaden sedan 1996 är produktion och försäljning av elkraft en rent affärsmässig verksamhet som kännetecknas av stora kapitalinsatser, en allt hårdnande konkurrens och långsiktigt växande affärsrisker. Det är inte en verksamhet i vilken skattebetalarnas pengar skall riskeras. Konsumenternas möjlighet att fritt välja elleverantör gör det inte heller längre nödvändigt för Stockholms stad att äga ett elföretag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Konfirmera att Stor-Stockholms Energiberednings beslut av den 3 april 2000 om att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stor-Stockholms Energiaktiebolag avvecklas.
2. Förslag till ändring i konsortialavtalets § 14 (enligt bilaga) godkänns.

Stockholm den 27 augusti 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Rolf Könberg* och *Peter Lundén-Welden* (alla m), *Ann-Katrin Åslund* och *Madeleine Sjöstedt* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Stor-Stockholms Energiberedning (Stoseb) är ett interkommunalt samordningsorgan inom energiområdet. Det ägs av 23 kommuner i Stockholms län. Stockholms stad är största ägare (49%).

Ärendet

Stor-Stockholms Energiberednings beslutade den 3 april 2000 att föreslå att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stoseb avvecklas. Förändringen förutsätter även att andra stycket, § 14, i konsortialavtalet skall ändras, se bilaga.

Stosebs bolagsstämma beslöt den 14 juni 2000 att konfermera berednings beslut. Det noterades även att beslutet skall konfirmeras av kommunfullmäktige i varje ägarkommun för att vinna laga kraft.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget. Stadsledningskontorets förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Konfirmera att Stor-Stockholms Energiberednings beslut av den 3 april 2000 om att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stor-Stockholms Energiaktiebolag avvecklas.

2. Förslag till ändring i konsortialavtalets andra stycke, § 14, godkänns.

Bilaga

Paragraf 9 i protokoll fört vid bolagsstämma per capsulam med aktieägarna i Stor-Stockholms Energi AB onsdagen den 14 juni 2000 på Stoseb.

Protokoll fört vid bolagsstämman per capsulam med aktieägarna i Stor-Stockholms Energi AB onsdagen den 14 juni 2000 på Stoseb

§ 9

Stämman beslöt

- att konfirmera Stor-Stockholms Energiberednings beslut av den 3 april 2000 att Stosebverksamheten senast från utgången av 2002 skall inordnas i annat regionalt organ med kommunerna som huvudmän varvid Stor-Stockholms Energiaktiebolag avvecklas.
- Att andra stycket, § 14, i konsortialavtalet skall ändras så att paragrafen 14 får följande lydelse:

§ 14 *Giltighetstid och uppsägning*

Detta avtal är bindande först sedan det efter beslut i berörda kommunala organ undertecknats av samtliga delägare.

Avtalet, som reglerar en långsiktig samverkan, löper med två års uppsägningstid. Det kan sägas upp i samband med kalenderårsskifte.

Vid uppsägning skall anges om uppsägningen avser utträde eller förslag till ändring av konsortialavtalet.

Om avtalet sägs upp av enstaka delägare skall övriga delägare inom ett år ta ställning till om verksamheten skall drivas vidare med ändrat antal delägare eller avvecklas.

Om verksamheten drivs vidare och enstaka delägare på detta sätt utträder skall återstående delägare överta den utträdandes aktier till ett pris som motsvarar deras andel av bolagets substansvärde vid utträdestidpunkten. Bolaget skall därvid värderas som om det omgående skall avvecklas. Ev. aktier och andelar i icke affärsdrivande bolag och föreningar värderas till noll. De övertagna aktierna skall fördelas mellan kvarvarande ägare i enlighet med § 8 tredje stycket.

Skall verksamheten avvecklas men bolaget leva vidare som vilande skall dess balansräkning "städas" genom att ev. överflödiga medel betalas till delägarna i proportion till aktieinnehav alternativt erforderliga medel inbetalas som ägartillskott i samma proportion. Skall bolaget likvideras förfares i enlighet med aktiebolagslagen

Det noterades att beslutet skall konfirmeras av kommunfullmäktige i varje ägarkommun för att vinna laga kraft.